

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

30. An Cardinales teneantur soluere decimas pro generali aliquo subsidio
à Pontifice imposito. Et an Cardinalis pensionarius teneatur contribuere ad
Papalem decimam pro rata pensionis. Ex part. 5. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

386 Tract. VII. De Potestate & Priuilegiis

2. Verum alij putant Cardinales posse in feudo succedere propter alij laici nullum habentes impedimentum, quia tanta dignitas non debet eis detrimentum, sed potius incrementum afferre, & ideo Cardinales in tali casu admittunt ad seruendum per substitutum, & ita docet Iason *lib. 4. conf. 119.* & *lib. 1. conf. 13.* Anna *sig. 70.* Sylluanus *conf. 3. n. 54.* Marta de *iur. fed. part. 4. cent. 1. cas. 97. n. 5.* Duchas *reg. 103. fallent. 14.* Pancirolus *conf. 111. num. 2.* & alij, quibus omnibus adde Anastasium Germonium *de sacra immunit. lib. 3. cap. 6. n. 66.* & Zechium de *republ. Christ. tit. 3. de Cardinal. n. 9. priuileg. 11.* asserunt Cardinales succedere in feudis paternis, seu auitis. Vide etiam decisionem Rotæ coram Eminentissimo & doctissimo Verospio die 14. Ianuarij 1616. apud Farinacium tom. 2. *decis. 703. num. 6.*

RESOL. XXVII.

An Cardinales eo ipso soluti sint à patria potestate in his, quæ ipsis sunt commoda, non autem ut amittant ius suorum heredum?

Et an filij Familias testari non prohibeantur de bonis, quæ habeant, prius quam efficerentur Cardinales?
Ex part. 5. tit. 2. Ref. 31.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè cum Lancelloto in *Templo iud. lib. 2. c. 2. de Cardin. 3. n. 26.* Co-uarr. *cap. quia nos, n. 5. de testam. Laudensi de Cardin. part. 2. q. 80.* Manfredus de *Cardin. c. 8. priuileg. 8.* Albano de *Cardin. q. 42. priuileg. 27.* Germonio *tr. de indul. Card. §. quod in Romanam. n. 3.* Molina de *iust. tom. 1. tract. 2. disp. 229. n. 8.* Azorio *tom. 2. lib. 4. c. 3. q. 20. priuileg. 11.* & Zechio de *Republ. Christiana tit. 3. de Cardin. n. 9. priuileg. 8.* vbi sic ait, Cardinales liberantur à patria potestate in his, quæ ipsis sunt commoda, non ita tamen ut amittant ius suorum heredum. Ita ille. Et reuera si hoc priuilegio gaudent qui à consilio sunt Imperatori, aut Regi, quanto magis illo gaudere debent, qui à consilio sunt Summo Pontifici, & ita hanc sententiam præter Doctores citatos tenet etiã Cuchus in *inst. can. li. 2. tit. 4. n. 87.* vbi sic ait. Fruuntur quoque hoc priuilegio Cardinales quod absoluuntur à patria potestate, non tamen ut iura suorum heredum amittant, sed hæcenus dumtaxat, quatenus ipsis futurum est commoda, hinc etiam filij familias testari non prohibentur de bonis, quæ habeant prius quam efficerentur Cardinales, vel quæ ad eos peruenerint à coniunctis sanguine.

RESOL. XXVIII.

An Cardinales, si sint in Patrimonialibus diuites, possint adhuc viuere de redditibus Ecclesiasticis? Ex p. 5. tract. 2. Ref. 38.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè cum Manfredus de *Cardin. decis. 183.* vbi sic ait, Cardinales possunt viuere de redditibus Cardinalatus, & conferuare patrimonium proprium, etiam quod esset amplius, & possunt in victu uti pluribus ferulis. Ita ille, & ante illum hanc questionem fuscè pertractauit Barbatia de *Cardinal. quæst. 6. per totam.* vbi per negatiua sententia adducit plures textus. Sed tandem post multa *nu. 16.* affirmatiua adheret, vbi *num. 18.* asserit quod Cardinales honorabilius debent vestire familiam suam, quam faciant alij Prælati inferiores, est enim eorū dignitas amplissima, ut visum est in prima resol. huius tractatus. Vnde rectè Germonius de

sacra immunit. lib. 3. c. 6. n. 71. asseruit, mirum non videri, si ad tantam dignitatis amplitudinem, grauitatem, & auctoritatem retinendam vario & sumptuoso ornatu in vestibus, familia & ædibus vti eos oporteat.

RESOL. XXIX.

An Cardinalibus egentibus teneatur Summus Pontifex subuenire?

Et curiosum, notabile adducitur de sanguinis emissione Cardinalium, id est, Cardinales ægritudine laborantes non posse sanguinis emissionem pati sine speciali licentia Papæ. Ex part. 5. tit. 2. Ref. 33.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè cum Azorio *to. 2. lib. 4. c. 2. q. 20.* Albano de *Cardin. q. 42.* Manfredus de *Cardinal. decis. 146.* Lorichio in *Thesaur. ver. Cardin. §. 7. Bagno de Eccl. dignit. tr. 11. fol. 183.* Lancelloto in *Templo iudic. lib. 2. c. 3. §. 2. n. 21.* Martino Laudensi de *Card. q. 6.* & aliis communiter, caput enim membris suis indigentibus succurrit. Vnde, ut obseruat Cuchus in *inst. can. lib. 2. tit. 4. num. 132.* non defuerunt qui opinati sunt Cardinalibus indigentibus fisci Apostolici redditus communicandos esse. Et ita tenet Dominicus in *c. vbi periculum, de elect. in 6.* & Laudensis de *Card. q. 27.* & reuera si D. Paulus ad *Ephef. 5. ait, Nemo carnem suam odio habet, sed magis nutrit, & fouet eam, ut etiam habetur in c. non asserimus 15. q. 2.* sequitur quod Pontifices egenis Cardinalibus non subuenientes, contra dictum D. Pauli, carnem suam odio habent, neque nutriunt, & fouent eam, quod aperte probatur. Nam Cardinales dicuntur inuiscerati Papæ, & dicuntur pars corporis Papæ, & vna persona cum illo, ut habetur in *cap. felicis, de penis in 6.* & docet Barbatia *tr. de Cardin. q. 12. n. 6.* Manfredus de *Cardin. c. 8. Iacobatus de Conciliis, lib. 1. fol. 89. col. 1. lit. A.* Tuschus *tom. 1. concl. 100. num. 13.* Turretremata *lib. 1. de Eccles. 81.* Romanus *conf. 498. nu. 7.* Villadiego de *Cardin. q. 2. nu. 11.* & alij communiter ex qua causa ego puto, quod est valde notandum, Cardinales ægritudine laborantes, non posse sanguinis missionem pati, sine speciali licentia Papæ, vbi posset commodè haberi: ut ex Hostiensis docet Petrus in *Pentateuco fidei, tr. 3. dub. 3. cap. 8. n. 81.* Villadiego de *Cardin. q. 5. n. 13.* Garzias de *nobilit. Hisp. gl. 48. §. 3. nu. 47.* Mosconius de *maiestate militan. Eccl. lib. 1. p. 1. c. 5.* Iacobatus *vbi supra, fol. 34. col. 1. lit. A.* & Manfredus de *Card. decis. 180.* Et reuera si dignitas Cardinalium tanta est, ut explicauim in *resolut. 1.* & in tota serie huius tractatus, & sit æqualis in omnibus, nescio qua ratione vnus debeat abundare, & plures penuriam pati.

RESOL. XXX.

An Cardinales teneantur soluere decimas pro generali aliquo subsidio à Pontifice imposte?

Et an Cardinalis pensionarius teneatur contribuere ad Popalem decimam pro rata pensionis? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 68.

§. 1. **A**ffirmatiua sententiam tenet Bellon. *tr. de subsidio charit. quæst. 66.* vbi contra Romanum *conf. 493.* probat quod quando subsidium imponitur pro expeditione contra infideles, teneantur Cardinales soluere decimas, quia dispositio fauorabilis comprehendit etiam Cardinales, sed nullus maior fauor est, quam fidei, ut patet ex *cap. 2. de conuers. infidel. ergo.*

2. Sed

2. Sed negatiuam sententiam Romani, quam ego teneo, docet etiam Manfredus de Cardin. decis. 171. Lancellortus in templ. ind. lib. 2. cap. 3. de Cardin. §. 2. n. 20. & Gigas de pensio. q. 59. n. 10. vbi ueretur Cardinalem Pensionarium non teneri contribuere ad Papanalem decimam pro rata pensionis; & ratio est, quia in generali const. non comprehenduntur, vt supra probatum est, cardinales, nisi de iis fiat specialis mentio, & ad argumentum superius adductum responderet Moneta de decimis cap. 9. quest. 3. num. 110. vbi hanc negatiuam sententiam tenet. Vide etiam Belletum in disp. part. 1. tit. de Clerico debitore, §. 11. numero 25.

RESOL. XXXI.

An Cardinales comprehendantur in generali Constitutione Pontificia inponente censuras, & penas? Et prater generales casus tandem quaritur, an Cardinales comprehendantur sub censura primi Canonis Bulla Cœna contra legentes libros Hæreticorum, & comprehendantur in Paulina Ambitiosa? Ex part. 5. tr. 2. Ref. 16.

§. 1. **Q**uestio est solennis, prima sententia affirmat. Ita Paulus de Castro in l. fin. in princ. ff. de uerb. significat. Vgolinus de censibus tab. 1. cap. 17. §. 6. num. 10. & Bonacina de legibus disp. 1. q. 1. punct. 6. num. 34.

2. Secunda opinio negat. Ita Ioannes Andreas, Monachus, & Geminianus in cap. 1. de sibi. in 6. vbi Summus Pontifex volens in illa penali constitutione Cardinales includere, illos expressit. Idem etiam docet Barbatius vol. 1. conf. 23. num. 7. & tr. de Cardinal. part. 1. q. 7. Iason vol. 4. conf. 186. Laudensis de Cardinal. q. 62. Iacobatius de Concilio lib. 1. art. 12. Licieret. de primogen. lib. 1. q. 34. n. 32. Mandosius regul. 19. de infirmis q. 2. Rebuffus in Concord. rubrica de collar. §. si vero. ver. Cardinalatus. Romanus conf. 498. Alban. de Card. q. 42. Oldradus conf. 293. Anastasius Germonius de sac. immu. lib. 3. cap. 6. n. §. 6. Sebast. Cæsar. in relect. de Eccles. Hierarch. part. 1. disp. 2. §. 5. n. 2. vbi sic ait. Cardinales non comprehenduntur in sententia excommunicationis generaliter promulgata, siue in quavis alia dispositione penali, nisi de eis fiat expressa mentio, per textum in cap. quia periculosum, de sententia excomm. in 6. Ita ille.

3. Tertia opinio distinguit vel factum quod prohibetur lege penalis, ac odiosa, ex natura sua est malum, vel alias non est in se malum. In primo casu constitutio penalis includit etiam Cardinales, in secundo minime. Ita ex Iasone, & Gigas de pens. q. 5. n. 7. & ex Felino & Monacho docet Sanctarellus var. resol. tom. 1. q. 2. num. 28. quod idem docet quando lex lata est in fauorem animarum, tunc enim est fauorabilis, non odiosa, vel lata est ad tollendas fraudes, & sic Cardinales, ait ille, comprehenderentur in generalibus constitutionibus de residentia, & comprehenduntur in cap. si quis suadente diabolo, quamuis in eo non inuenitur expressa mentio de Cardinalibus, & comprehenduntur etiam, vt obseruat Parisius de resignat. lib. 12. q. 4. num. 10. in cap. de multa, de probend. & dignis. Vnde Gambarus de legato lib. 4. a num. 144. vsque ad num. 147. docuit Cardinales ligari legibus generalibus, nisi in certis casibus, quod etiam nouissime docet Scortia in Bulla Pontific. epist. 41. theorem. 114.

4. Nota tamen lector, quod si opinio secunda est probabilis, multi casus in fauorem Dominorum Cardinalium resolui possunt, maxime quo ad censuram.

ras, & idèd prater Sebastianum Cæsarem vbi supra, asserunt Germonius de sacram. immu. lib. 3. cap. 6. num. 56. Zechius de Republic. Christ. 3. de Cardinal. num. 9. priuileg. 11. Manfredus de Cardinal. decis. 191. Albanus de Cardinal. quest. 42. Laudensis de Cardinal. quest. 62. Iacobatius de Concil. lib. 1. art. 12. lib. B. Cucchus in instit. Canon. lib. 2. tit. 4. num. 77. Licieretius de primogen. lib. 1. artic. 12. num. 32. & alij. Cardinales non comprehenduntur sub censuris quæ imponuntur transgressoribus Pontificiarum constitutionum, nisi de illis fiat expressa mentio. Vnde, e. g. cogita si comprehendantur Cardinales sub censura primi Canonis Bullæ Cœnæ contra legentes libros hæreticorum. Agir de hac quest. Merolla tom. 1. disp. 1. c. 2. coroll. 7. diff. 11. n. 147. & affirmatiuam sententiam tanquam probabiliorem docet, idèd secundum Merollam opinio negatiua est probabilis, quia secundum aliquos lex illa est penalis & odiosa, & non prohibet aliquid iure naturali damnatum ergo non comprehendit Cardinales, ex doctrina superius allata, sed communiter contrariam sententiam tenent: vnde Filiucius tom. 3. tr. 44. cap. 3. n. 79. docet Cardinales esse comprehensos in Paulina Ambitiosa, de rebus Ecclesie non alienandis, licet in illa non explicentur & circa præsentem questionem Præter Doctores citatos ne deseras videre Azorium tom. 1. lib. 5. cap. 11. quest. 5. Lotterium de benef. tom. 1. lib. 1. quest. 8. num. 85. Albanum de Cardinal. q. 42. priuileg. 13. & nouissime Baldellum in disput. Theolog. tom. 1. lib. 5. disp. 42. n. 4. & seq. qui omninò videndus est.

RESOL. XXXII.

An Cardinales includantur in sententia suspensionis, vel interdicti à Summo Pontifice imposta? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 46.

§. 1. **R**espondeo negatiuè, ex c. quia periculosum, de sententia excomm. in 6. qui quidem textus licet loquatur de Episcopis tantum, Doctores illum extendunt etiam ad Cardinales non Episcopos, quia in sua Ecclesia sunt dignitate Episcopos, & ita ex Auila & Sayro docet Hurtadus de Sacram. tr. de suspens. diff. 9. n. 23. quibus adde Cornejo in 3. part. tr. 5. de suspens. disp. 3. dub. 1. q. 2. Albanum de Cardinal. q. 42. priuileg. 31. & Azorium tom. 2. lib. 4. c. 3. q. 20. Henriquez lib. 13. cap. 34. §. 1. in glossa lit. X. Bagnum de dignitate S. R. E. tract. 11. fol. 183. & Belletum in disp. Cler. part. 1. de discipl. Cler. §. 2. num. 48.

Sup. hoc inf. in Ref. 36. cursum ante medium.

RESOL. XXXIII.

An Cardinales comprehendantur in Regulis Cancellaria, quæ odiosa sunt? Ex part. 5. tr. 2. Ref. 17.

§. 1. **N**egatiuam sententiam aliqui tenent, asserentes in regulis Cancellaria, quæ odiosæ sunt, non ceteri inclusos Cardinales, nisi de illis fiat specialis mentio. Ita Abb. in c. 1. de excess. Præl. in principio, Ancharan. conf. 295. n. 5. Gomez. in Proœmio reg. Cancell. q. 4. Mandosius regul. 19. de infir. q. 2. num. 4. in fine. Romanus conf. 498. num. 1. Gigas de pensio. q. 9. n. 7. Zechius de Republic. Christ. tit. 3. de Cardin. priu. 11. Manfredus de Cardin. decis. 184. Barbatius de Cardin. q. 6. Cucchus in instit. can. lib. 2. tit. 4. num. 73. & Azorius 10. lib. 5. c. 11. q. 5. Siue, ait ille hoc fit, quia Cardinales cum Pontifice ceteros omnes iudicant; siue quia Pontifex non creditur eos velle comprehendere generali